

Ziel 3/Cíl 3-Programm – Eine Erfolgsgeschichte Program Cíl 3/Ziel 3 – Příběh úspěchu

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Ziel 3 | Cíl 3

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Ziel 3/Cíl 3-Programm zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik

Program Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko

Inhalt

- 4** Vorwort Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft
- 5** Vorwort Ministerium für Regionalentwicklung der Tschechischen Republik
- 6** Das Ziel 3/Cil 3-Programm
- 8** Das Fördergebiet
- 10** »NISA GO – NEISSE GO«
Informations- und Planungssystem Mobilität und öffentlicher Verkehr in der Euroregion Neisse
- 12** Zentrum erzgebirgischer Volkskunst
- 14** Wir fahren sicher – gemeinsam
- 16** Verbesserung der Sicherheit im sächsisch-tschechischen Grenzgebiet (durch Maßnahmen der Schutz- und Verkehrspolizei)
- 18** Grenzüberschreitende Kooperation der Feuerwehr Hřensko – Kirnitzschtal 2009-2011
- 20** Zwei Länder – ein Wirtschaftsraum
- 22** Touristische Verbindung der historischen Musikregionen
- 24** TREND – Grenzüberschreitende Bildung in Naturschutz und nachhaltiger Entwicklung in der Sächsisch-Böhmischen Schweiz, dem Oberlausitzer Bergland und dem Lausitzer Gebirge
- 26** Forschung der Möglichkeiten für die Minimierung des Gehaltes von organischen Schadstoffen in den Wasserquellen im Erzgebirge
- 33** Kontakt
- 38** Ansprechpartner für den Kleinprojektfonds
- 40** Impressum

Obsah

- 4** Úvodní slovo
Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství
- 5** Úvodní slovo
Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
- 7** Program Cíl 3 / Ziel 3
- 8** Dotační území
- 11** »NISA GO – NEISSE GO«
Informační a plánovací systém mobility
a veřejné dopravy v Euroregionu Nisa
- 13** Centrum krušnohorského lidového umění
- 15** Jezdíme bezpečně – společně
- 17** Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí
(dopravní a pořádková policie)
- 19** Přeshraniční spolupráce hasičů
Hřensko – Kirnitzschtal 2009-2011
- 21** Dvě země – jeden hospodářský prostor
- 23** Turistické propojení
historických hudebních regionů
- 25** TREND – Přeshraniční ekologická výchova v oblasti ochrany
přírody a trvale udržitelného rozvoje v Českosaském
Švýcarsku, Hornolužickém pohoří a Lužických horách
- 27** Výzkum možností minimalizace obsahů organických
škodlivin ve zdrojích pitných vod v Krušných horách
- 33** Kontakt
- 38** Kontakt Fond malých projektů
- 40** Tiráž

**Sächsisches Staatsministerium für
Umwelt und Landwirtschaft**
Saský státní ministr životního
prostředí a zemědělství

**Sächsischer Staatsminister für
Umwelt und Landwirtschaft**
Saské státní ministerstvo životního
prostředí a zemědělství

Frank Kupfer

Der Grundgedanke der Europäischen Union ist geprägt von gesellschaftlicher Solidarität und wirtschaftlicher Kooperation. Was mit der ersten Osterweiterung 2004 politisch vollzogen wurde, hat das Ziel 3/Cíl 3-Programm zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik mit Leben gefüllt. Menschen von beiden Seiten der Grenze wurden zusammengebracht. Spannende Projekte und völlig neue Synergien sind entstanden.

Mit der vorliegenden Ergebnisbroschüre möchten wir gemeinsam mit Ihnen auf die bilateralen Aktivitäten der letzten Jahre zurückblicken. Rund 207 Millionen Euro wurden von 2007 bis 2013 in den unterschiedlichsten Bereichen investiert. Von Verkehr und Bildung über Kultur und Wirtschaft bis hin zu Natur- und Umweltschutz. Was wurde bewegt? Wo lagen die Herausforderungen? Was wurde erreicht? Die Mehrzahl der initiierten Projekte wird sich auch in Zukunft kontinuierlich weiterentwickeln und die sächsisch-tschechische Grenzregion gesellschaftlich wie auch wirtschaftlich nachhaltig bereichern. Auch wenn der Förderzeitraum von Ziel 3 / Cíl 3 endet, die strukturellen Neuerungen, das gewachsene gegenseitige Vertrauen und die Freude an der Zusammenarbeit bleiben.

Základní myšlenka Evropské unie je charakterizována společenskou solidaritou a hospodářskou kooperací. To, co bylo v roce 2004 realizováno politicky v podobě rozšíření Evropské unie, to naplnil program Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko životem. Lidé z obou stran hranice se setkávají. Vznikly zajímavé projekty a zcela nové synergie.

V této publikace bychom se chtěli spolu s Vámi ohlédnout za uplynulými lety bilaterální spolupráce. V letech 2007 až 2013 bylo do nejrůznějších oblastí investováno zhruba 207,0 milionů EUR. Od dopravy a vzdělávání přes kulturu a hospodářství až po přírodu a ochranu životního prostředí. Co se změnilo? V čem spočívaly výzvy? Čeho bylo dosaženo? Většina projektů, které byly inicializovány, se bude v budoucnu průběžně rozvíjet dále a trvale obohatí česko-saské pohraničí jak ve společenské, tak i v hospodářské oblasti. Přestože programové období programu Cíl 3 / Ziel 3 končí, zůstávají strukturální změny, zvýšená vzájemná důvěra a radost ze spolupráce.

**Ministerstvo pro místní rozvoj
České republiky**
Ministerium für Regionalentwicklung
der Tschechischen Republik

**Náměstek ministra pro regionální
rozvoj a cestovní ruch**
Vizeminister für Regionalentwicklung
und Tourismus

Ing. Michal Janžba

Všeestrannému rozvoji česko-saských příhraničních regionů nemalou měrou přispívají finanční nástroje EU, jejichž prostřednictvím jsou spolufinancovány česko-saské programy přeshraniční spolupráce. Vstupem do EU v r. 2004 se Česká republika stala co do řízení a realizace programů rovnocenným partnerem saské straně. Společné řízení na úrovni programu a společná realizace projektů v již uskutečněných programových obdobích přinesly do regionů nejenom materiální prospěch, ale i oboustrannou zkušenost a vědomí vzájemné důvěry pro další spolupráci. Zejména poslední z vyjmenovaných skutečností je argumentem pro zachování stávající programové kontinuity i v připravovaném programovém období 2014-2020. Naší snahou je i nadále udržet vysoce nastavenou laťku kvality programu, která jej řadí mezi nejúspěšnější programy Evropské územní spolupráce a být flexibilní vůči všem programovým novinkám přispívajícím k jeho vyšší efektivitě. Do budoucna přejí programu mnoho dalších úspěšných společných projektů a především takových, které zadají inspiraci pro nové a neotřelé způsoby česko-saské přeshraniční spolupráce.

Zu einer allseitigen Entwicklung der sächsisch-tschechischen Grenzregionen tragen in einem nicht geringen Maße die EU-Finanzinstrumente bei, mit denen die sächsisch-tschechischen Programme der grenzübergreifenden Zusammenarbeit kofinanziert werden. Mit dem EU-Beitritt 2004 ist die Tschechische Republik bei der Verwaltung und Umsetzung der Programme ein gleichwertiger Partner der sächsischen Seite geworden. Die gemeinsame Verwaltung auf Programmebene und die gemeinsame Umsetzung der Projekte in den zurückliegenden Programmplanungszeiträumen haben für die Regionen nicht nur einen materiellen Nutzen, sondern auch Erfahrungen auf beiden Seiten und gegenseitiges Vertrauen für die weitere Zusammenarbeit gebracht. Vor allem die letztgenannte Tatsache ist ein Argument für die Beibehaltung der derzeitigen Kontinuität im Programm auch im nächsten Programmplanungszeitraum 2014-2020. Unser Bestreben zielt darauf ab, die hohe Qualität des Programms, dank derer es eines der erfolgreichsten Programme der Europäischen Territorialen Zusammenarbeit ist, zu halten und gegenüber allen Neuerungen im Programm, die zu einer Effektivitätssteigerung beitragen, flexibel zu sein. Ich wünsche dem Programm für die Zukunft viele weitere gemeinsame erfolgreiche Projekte und vor allem solche, die für neue und innovative Formen der sächsisch-tschechischen grenzübergreifenden Zusammenarbeit inspirierend sind.

Ziel 3 / Cíl 3-Programm zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik

Durch die Erweiterung der Europäischen Union im Jahr 2004 wurde die sächsische Grenze zu Tschechien von einer EU-Außengrenze zur EU-Binnengrenze. Die regionale EU-Strukturpolitik war fortan durch grundlegende strategische Änderungen gekennzeichnet. Es wurden neue gesamteuropäische Schwerpunkte bzw. Ziele definiert, unter anderem das Ziel 3: die Europäische Territoriale Zusammenarbeit. Innerhalb dieses Ziels ist der Aspekt der Förderung von grenzübergreifenden Kooperationen verankert. In der aktuellen Förderperiode 2007-2013 löst das aufgelegte Programm »Ziel 3 / Cíl 3« somit das bisherige Gemeinschaftsinitiativprogramm »Interreg III A Freistaat Sachsen – Tschechische Republik« ab.

Im Wesentlichen beschäftigt sich das Ziel 3 / Cíl 3-Programm mit der Förderung von gemeinsamen wirtschaftlichen, kulturellen, sozialen und ökologischen Aktivitäten der angrenzenden Staaten. Die Gesamtverantwortung für alle gemeinsamen Ziel 3 / Cíl 3-Maßnahmen des Freistaates Sachsen und der Tschechischen Republik hat das Sächsische Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft inne. Thematisch wurden folgende Bereiche in das Programm eingeordnet: die Entwicklung der gesellschaftlichen Rahmenbedingungen im Fördergebiet, die Entwicklung der Wirtschaft und des Tourismus sowie die Verbesserung der Situation von Natur und Umwelt. Das weit gefasste Spektrum der Fördergegenstände ermöglichte die Realisierung zahlreicher vielsprechender Aktivitäten. Darunter Maßnahmen zum Ausbau der Verkehrsinfrastruktur, die Unterstützung von Bildungs- und Betreuungseinrichtungen, Aktivitäten zum Umwelt- und Naturschutz, kulturelle Vorhaben sowie Maßnahmen zur Steigerung der touristischen Attraktivität und zur Stärkung der grenzübergreifenden Identität. Die vorliegende Ergebnisbroschüre stellt Ihnen beispielhaft neun ausgewählte Projekte vor, die im Rahmen des sächsisch-tschechischen Ziel 3 / Cíl 3-Programms umgesetzt werden konnten. Weiterführende Informationen stehen Ihnen zusammen mit aktuellen Mitteilungen im Internet unter www.ziel3-cil3.eu in Deutsch und Tschechisch zur Verfügung.

Program Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko

Rozšířením Evropské unie v roce 2004 přestala být česká hranice se Saskem vnější hranicí EU a stala se vnitřní hranicí EU. Regionální strukturální politika EU doznala zásadních strategických změn. Byla definována nová celoevropská hlavní témata, resp. cíle. Mezi nimi i Cíl 3, Evropská územní spolupráce. V rámci tohoto cíle je zakotvena podpora přeshraničních kooperací. Během aktuálního dotačního období 2007-2013 tak Program Cíl 3 / Ziel 3 nahradil dosavadní program Iniciativy Společenství »INTERREG III A Česká republika – Svobodný stát Sasko«.

Program Cíl 3 / Ziel 3 se především zabývá podporou společných hospodářských, kulturních, sociálních a ekologických aktivit sousedících států. Celkovou zodpovědnost za všechna společná opatření České republiky a Svobodného státu Sasko v rámci Programu Cíl 3 / Ziel 3 nese Saské státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství (Sächsisches Staatsministerium für Umwelt und Landwirtschaft). Tematicky byly do programu zařazeny následující oblasti: rozvoj rámcových společenských podmínek v dotačním území, rozvoj hospodářství a cestovního ruchu a zlepšení situace přírody a životního prostředí. Široce pojaté spektrum oblastí podpory umožnilo realizaci řady aktivit. Byly to projekty v oblasti výstavby dopravní infrastruktury, podpory vzdělávacích institucí a zařízení pro péči o děti a mládež, aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a přírody, kulturní projekty a opatření ke zvýšení atraktivity v cestovním ruchu a pro posílení přeshraniční identity. Předložená publikace Vám jako příklad představuje devět vybraných projektů, které byly realizovány v rámci česko-saského Programu Cíl 3 / Ziel 3. Další informace jsou Vám spolu s aktuálními informacemi k dispozici v češtině a němčině na internetu na adrese www.ziel3-cil3.eu.

Bundesrepublik
Deutschland

Freistaat Sachsen

Meißen

4

Dresden

Mittelsachsen

Sächsische
Schweiz-
Osterzgebirge

Chemnitz

Zwickau

9

9

Erzgebirgskreis

2

Saale-
Orla-
Kreis

Greiz

Vogtlandkreis

2

Ústecký kraj

3

7

7

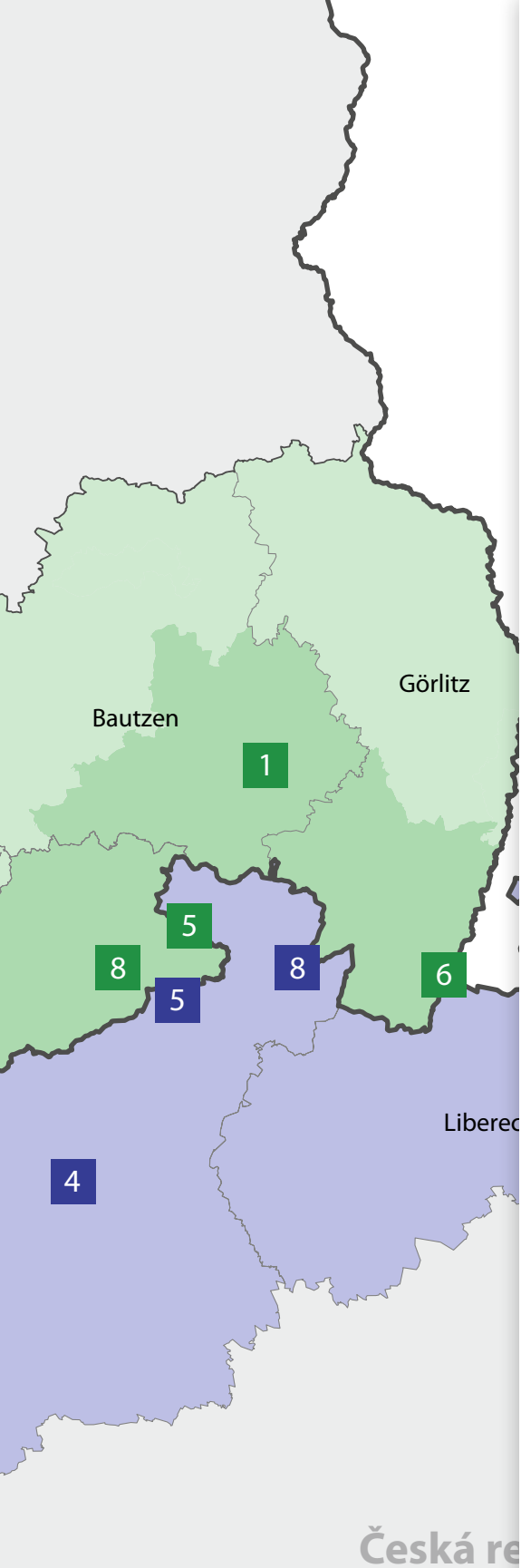
Karlovarský kraj

3

Karte des Fördergebiets des Ziel 3/Cíl 3-Programms zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik

Mapa dotačního území Programu Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko

 Tschechisches Fördergebiet
české dotační území

 Sächsisches Fördergebiet
saské dotační území

 Fördergebiet nach Flexibilitätsregelung
dotační území podle pravidla flexibility
nach Ziffer 10 der Mitteilung der Kommission Nr. 2000/C 143/8
dle bodu 10 odst. 2 Sdělení EK č. 2000/C 143/8

Das Fördergebiet wird auf der statistischen NUTS-Ebene 3 abgegrenzt.
Dotační území je stanoveno na úrovni statistické jednotky NUTS 3.

Bundesrepublik
Deutschland

Freistaat Sachsen

Meißen

4

Dresden

Mittelsachsen

Sächsische
Schweiz-
Osterzgebirge

Chemnitz

Zwickau

9

9

Erzgebirgskreis

2

Saale-
Orla-
Kreis

Greiz

Vogtlandkreis

2

Ústecký kraj

3

7

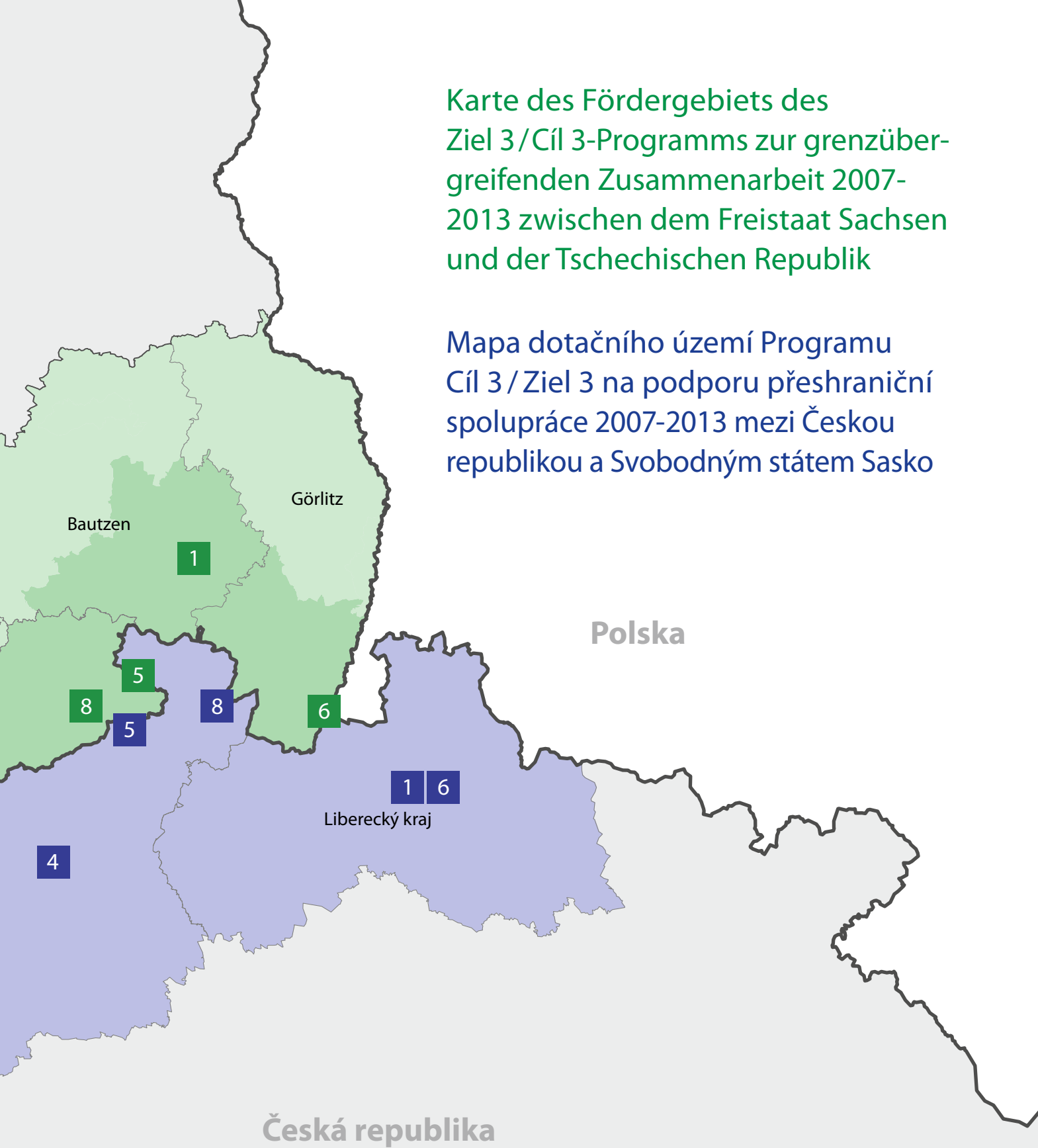
7

Karlovarský kraj

3

Karte des Fördergebiets des Ziel 3 / Cíl 3-Programms zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik

Mapa dotačního území Programu Cíl 3 / Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko

1 »NISA GO – NEISSE GO«
Informations- und Planungssystem
Mobilität und öffentlicher Verkehr
in der Euroregion Neisse
Bautzen, S. 10

2 Zentrum erzgebirgischer
Volkskunst
Annaberg-Buchholz, S. 12

3 Wir fahren sicher – gemeinsam
Bad Elster, S. 14

4 Verbesserung der Sicherheit im
sächsisch-tschechischen Grenzgebiet
(durch Maßnahmen der Schutz- und
Verkehrspolizei)
Dresden, S. 16

5 Grenzüberschreitende
Kooperation der Feuerwehr Hřensko –
Kirnitzschtal 2009-2011
Sebnitz, OT Kirnitzschtal, S. 18

6 Zwei Länder –
ein Wirtschaftsraum
Zittau, S. 20

7 Touristische Verbindung der
historischen Musikregionen
Erlbach, S. 22

8 TREND – Grenzüberschreitende
Bildung in Naturschutz und nach-
haltiger Entwicklung in der Sächsisch-
Böhmischen Schweiz, dem Ober-
lausitzer Bergland und dem Lausitzer
Gebirge
Bad Schandau, S. 24

9 Forschung der Möglichkeiten
für die Minimierung des Gehaltes
von organischen Schadstoffen in
den Wasserquellen im Erzgebirge
Rauschenbach, S. 26

1 »NISA GO – NEISSE GO«
Informační a plánovací systém mobility
a veřejné dopravy v Euroregionu Nisa
Liberec, str. 11

2 Centrum krušnohorského
lidového umění
Chomutov, str. 13

3 Jezdíme bezpečně – společně
Aš, str. 15

4 Zlepšení bezpečnosti
v česko-saském příhraničí
(dopravní a pořádková policie)
Ústí nad Labem, str. 17

5 Přeshraniční spolupráce hasičů
Hřensko – Kirnitzschtal 2009-2011
Hřensko, str. 19

6 Dvě země –
jeden hospodářský prostor
Liberec, str. 21

7 Turistické propojení
historických hudebních regionů
Luby, str. 23

8 TREND – Přeshraniční ekologická
výchova v oblasti ochrany přírody
a trvale udržitelného rozvoje v Česko-
saském Švýcarsku, Hornolužickém
pohoří a Lužických horách
Krásná Lípa, str. 25

9 Výzkum možností
minimalizace obsahů organických
škodlivin ve zdrojích pitných vod
v Krušných horách
Český Jiřetín-Fláje, str. 27

»NISA GO – NEISSE GO« Informations- und Planungssystem Mobilität und öffentlicher Verkehr in der Euroregion Neisse

»Die bewährte Zusammenarbeit zwischen ZVON und dem Bezirk Liberec ermöglichte eine verlässliche Grundlage für die erfolgreiche Realisierung des Projekts.«

Hans-Jürgen Pfeiffer, Geschäftsführer ZVON, Bautzen

Leadpartner

ZVON Zweckverband Verkehrsverbund
 Oberlausitz-Niederschlesien, Bautzen

Projektpartner

Bezirk Liberec

Projektlaufzeit

01.01.2010-30.11.2012

EFRE-Fördervolumen

604.770 €

Mobilität kennt keine Grenzen. Das interaktive Planungssystem »NISA GO – NEISSE GO« macht den grenzüberschreitenden Nahverkehr für Bewohner und Besucher so einfach und bequem wie noch nie. Geobasisdaten und Fahrplandaten für Bahn und Busse werden in Echtzeit miteinander verknüpft und können von überall aus über die Internetplattform www.neisse-go.de abgerufen werden. Neben Auskünften zur Nutzung des ÖPNV bietet das Portal auch Informationen zum Wander- und Radwanderwegenetz sowie zu Naturschutzgebieten. Darüber hinaus finden die Nutzer im System alle touristischen Highlights (Points of Interest), Kultureinrichtungen, Sportanlagen, Übernachtungsmöglichkeiten und Gastronomiedienstleister sowie eine ständig aktualisierte Eventdatenbank.

Nichts mehr verpassen – keine Bahn, keinen Bus und erst recht keine spannende Veranstaltung: Durch die neue Servicequalität des mehrsprachigen Angebots werden die Mobilität der Menschen im ländlichen Raum und die touristische Attraktivität der gesamten Region nachhaltig gefördert. Mit dem Projekt wurde die bewährte Zusammenarbeit des Verkehrsverbunds Oberlausitz-Niederschlesien und des Bezirks Liberec erfolgreich fortgesetzt.

www.neisse-go.de

»NISA GO – NEISSE GO« Informační a plánovací systém mobility a veřejné dopravy v Euroregionu Nisa

»Osvědčená spolupráce dopravního sdružení ZVON a Libereckého kraje umožnila vytvořit spolehlivý základ pro úspěšnou realizaci projektu.«

Hans-Jürgen Pfeiffer, jednatel dopravního sdružení ZVON, Bautzen

Lead partner

Dopravní sdružení ZVON Horní Lužice –
Dolní Slezsko, Bautzen

Projektový partner

Liberecký kraj

Doba relizace projektu

01.01.2010-30.11.2012

Dotační prostředky ERDF

604.770 €

Mobilita nezná hranic. Díky interaktivnímu plánovacímu systému »NISA GO – NEISSE GO« je přeshraniční veřejná doprava pro obyvatele i návštěvníky ještě jednodušší a pohodlnější. Geografické informace a data jízdních řádů vlaků a autobusů jsou společně provázány v reálném čase a prostřednictvím internetové platformy www.nisa-go.cz dostupná odkudkoli. Kromě informací o možnostech využití veřejné osobní dopravy nabízí portál rovněž informace o síti turistických stezek a cyklostezek a informace o přírodních rezervacích. Kromě toho zde uživatel nalezne všechny významné turistické atraktivity (Points of Interest), kulturní a sportovní zařízení, možnosti ubytování a poskytovatele gastronomických služeb a průběžně aktualizovanou databázi akcí.

Nyní již nikdo nic nepropásne – ani vlak, ani autobus a ani žádnou zajímavou akci: nová kvalita služeb této vícejazyčné nabídky tak dlouhodobě podpoří mobilitu lidí ve venkovském prostoru a turistickou atraktivitu celého regionu. Tímto projektem pokračovala osvědčená spolupráce dopravního sdružení Verkehrsverbund Oberlausitz-Niederschlesien a Libereckého kraje.

www.nisa-go.cz

Zentrum erzgebirgischer Volkskunst

»Es ist gelungen, ein gewichtiges und wertvolles Stück sächsisch-böhmischen Kulturguts zu bewahren und im Erzgebirge zu halten. Es ist gelungen, Ausstellungen zu bauen, die Jung und Alt ansprechen und begeistern. Es ist gelungen, ein innerstädtisches Wohn- und Geschäftsviertel, das eine Menge kulturelles Potenzial in sich trägt, zu revitalisieren und aufzuwerten.«

Jörg Bräuer, Kurator, Manufaktur der Träume, Stadt Annaberg-Buchholz

Leadpartner

Stadtverwaltung Annaberg-Buchholz

Projektpartner

Stadt Chomutov

Zoopark in Chomutov

Regionalmuseum in Chomutov

Regionalmuseum in Most

Projektlaufzeit

01.07.2009-30.06.2012

EFRE-Fördervolumen

2.261.770 €

Das Erzgebirge trennt Sachsen vom angrenzenden Tschechien. Zugleich verbindet es die beiden vom Bergbau geprägten Regionen auf einzigartige Weise: Erzgebirgische Volkskunst ist sowohl auf deutscher als auch auf tschechischer Seite elementarer Bestandteil des kulturellen Erbes. Mit dem Zentrum für erzgebirgische Volkskunst ist es gelungen, die gemeinsame kunsthandwerkliche Tradition zu bewahren und einer breiten Öffentlichkeit zugänglich zu machen.

Die Ausstellung »Manufaktur der Träume« in Annaberg-Buchholz mit rund 1.500 Exponaten aus der beeindruckenden Privatsammlung von Dr. Erika Pohl-Ströher ist schon heute Magnet für Liebhaber von kunstvollen Krippen, traditionellem Weihnachtsschmuck, historischem Spielzeug und Kunstwerken mit bergmännischem Bezug. Zahlreiche weitere Objekte aus der umfangreichen Sammlung werden zudem auf der tschechischen Seite des Erzgebirges in den Regionalmuseen in Most und in Chomutov vorgestellt und runden das einzigartige grenzübergreifende Kulturerlebnis ab. Durch die intensive fachspezifische Zusammenarbeit der beteiligten Museen und Partner sind enge Kontakte entstanden, die auch in Zukunft für einen lebhaften kulturellen Austausch und sehenswerte neue Ausstellungen sorgen werden.

www.manufaktur-der-traeume.de

Centrum krušnohorského lidového umění

»V Krušných horách se podařilo zachovat důležitý a cenný kus česko-saské kultury. Podařilo se vytvořit výstavy, které osloví a nadchnou mladou i starší generaci. Podařilo se revitalizovat a zhodnotit obytnou a obchodní část centra města, která v sobě skrývá významný kulturní potenciál.«

Jörg Bräuer, kurátor, Manufaktura snů, město Annaberg-Buchholz

Lead partner

Městský úřad Annaberg-Buchholz

Projektoví partneři

Statutární město Chomutov

Podkrušnohorský Zoopark Chomutov

Oblastní muzeum v Chomutově

Oblastní muzeum v Mostě

Doba relizace projektu

01.07.2009-30.06.2012

Dotacíní prostředky ERDF

2.261.770 €

Krušné hory dělí Čechy a Sasko. Současně ale oba regiony, které byly utvářeny hornictvím, jedinečným způsobem spojují: krušnohorské lidové umění je jak na české, tak i na německé straně základní součástí kulturního dědictví. Díky Centru krušnohorského lidového umění se podařilo zachovat a zpřístupnit společnou umělecko-řemeslnou tradici široké veřejnosti.

Výstava »Manufaktura snů« (Manufaktur der Träume) ve městě Annaberg-Buchholz se zhruba 1.500 exponáty z jedinečné soukromé sbírky dr. Eriky Pohl-Ströherové je již dnes magnetem pro milovníky jesliček, tradičních vánočních ozdob, historických hraček a uměleckých děl, která mají vztah k hornictví. Řada dalších objektů z této rozsáhlé sbírky je navíc prezentována na české straně Krušných hor v regionálních muzeích v Mostě a Chomutově. A díky tomu je jedinečný přeshraniční kulturní zážitek kompletní. Díky intenzivní odborné spolupráci zúčastněných muzeí a partnerů byly navázány úzké kontakty, které i do budoucna zajistí živou kulturní výměnu a nové, zajímavé výstavy.

www.manufaktur-der-traeume.de

Wir fahren sicher – gemeinsam

»Das Projekt ›Wir fahren sicher – gemeinsam‹ ist eines der Projekte, das gemeinsam geplant wurde und klare Ergebnisse brachte. Es ist zugleich auch ein ideales Beispiel eines effektiven grenzübergreifenden Projekts, das sich auch selbst weiterentwickelt.«

Miroslava Petříková, Projektmanager, Stadt Aš

Leadpartner
Stadt Aš

Projektpartner
Bad Elster

Projektlaufzeit
30.05.2009-30.08.2010

EFRE-Fördervolumen
170.450 €

Ursprünglich sollten mit diesem Projekt die Kenntnisse und Fähigkeiten von Kindern und Jugendlichen im Straßenverkehr verbessert werden. Daraus geworden ist ein rundum gelungenes Beispiel für grenzübergreifende Zusammenarbeit.

Gemeinsam entwickelten die Partner ein deutsch-tschechisches Lehrbuch, das Kinder auf spielerische Weise für gefährliche Situationen im Straßenverkehr sensibilisiert. Der sympathische Protagonist: ein Küken namens Poldík. Highlight des Projekts war und ist jedoch der im tschechischen Aš eigens angelegte Verkehrsgarten. Junge Verkehrsteilnehmer können dort unter Anleitung die notwendigen praktischen Erfahrungen sammeln. Der Übungsplatz steht ortsansässigen Schulen sowie Bildungseinrichtungen aus der Umgebung zur Verkehrserziehung zur Verfügung. Außerdem ist er Ausrichtungsort für den jährlich stattfindenden deutsch-tschechischen Verkehrstag, in dessen Rahmen Schülerinnen und Schüler aus Aš und Bad Elster ihr Verkehrswissen unter Beweis stellen können. Und auch sonst wird der Platz ausgiebig genutzt. In kürzester Zeit hat er sich zur lokalen Attraktion und Begegnungsstätte entwickelt. Einwohnern von Aš und den grenznahen Gebieten dient das Gelände in den Nachmittagsstunden und am Wochenende zur Erholung und Freizeitgestaltung.

www.meddmslunicko.cz

Ježdíme bezpečně – společně

»Projekt ›Ježdíme bezpečně – společně‹ je jeden z projektů, který byl společně připraven a který přinesl jasné výsledky. Zároveň je to ideální příklad efektivního přeshraničního projektu, který se sám i nadále vyvíjí.«

Miroslava Petříková, manažerka projektu, Město Aš

Lead partner
Město Aš

Projektový partner
Bad Elster

Doba relizace projektu
30.05.2009–30.08.2010

Dotační prostředky ERDF
170.450 €

Původně měly být tímto projektem zlepšeny znalosti a dovednosti dětí a mladých lidí v silničním provozu. A nakonec se z toho stal zdařilý příklad přeshraniční spolupráce.

Projektoví partneři vyvinuli společně česko-německou učebnici, která děti hravou formou upozorňuje na nebezpečné situace v silničním provozu. Sympatickým protagonistou je kuřátko Poldík. Hlavní atrakcí projektu je ale dopravní hřiště vybudované v české Aši. Mladí účastníci silničního provozu tam mohou pod odborným vedením získávat praktické zkušenosti. Dopravní hřiště mohou pro dopravní výchovu využívat místní školy a vzdělávací zařízení z okolí. Kromě toho se zde každoročně koná česko-německý Den dopravy, kdy si mohou žáci a žákyně z Aše a Bad Elster ověřit získané znalosti. Ale i jinak je dopravní hřiště čile využíváno: během krátké doby se stalo místní atrakcí a místem pro setkávání. Obyvatelům z Aše a příhraničního území slouží v odpoledních hodinách a o víkendech k rekreaci a trávení volného času.

www.meddmslunicko.cz

Verbesserung der Sicherheit im sächsisch-tschechischen Grenzgebiet (durch Maßnahmen der Schutz- und Verkehrspolizei)

»Durch die Umsetzung des Projekts ist es gelungen, sämtliche Erwartungen von unserer Seite zu erfüllen. Gemeinsame Dienste wurden eingeführt und die Verfahren im Bereich der Durchführung des Dienstes vereinheitlicht.«

Dr. Milan Babičik, Koordinator für EU-Projekte, Bezirkspolizeidirektion für den Bezirk Ústí nad Labem

Leadpartner

Bezirkspolizeidirektion für den Bezirk Ústí nad Labem

Projektpartner

Polizeidirektion Oberes Elbtal-Osterzgebirge, Dresden

Projektlaufzeit

01.04.2009-31.12.2011

EFRE-Fördervolumen

247.500 €

Gerade in Grenzgebieten sind die Anforderungen an die Polizei und andere Sicherheitskräfte besonders hoch. Was lag deshalb näher, als ein Projekt ins Leben zu rufen, das die Effizienz der bilateralen Zusammenarbeit polizeilicher Dienststellen steigert und die Sicherheit nachhaltig erhöht: Im Zuge der Fördermaßnahme konnten Verfahren vereinheitlicht und so eine koordinierte und umfangreiche praktische Zusammenarbeit der Verkehrs- und der Ordnungspolizei bei der Bearbeitung grenzübergreifender Problematiken sichergestellt werden. Die Voraussetzungen für grenzübergreifende Kontrollen von Lkws und gefährlichen Gütertransporten wurden geschaffen. Zudem wurde ein gemeinsames Wiegen von Transportfahrzeugen in Deutschland sowie in der Tschechischen Republik ermöglicht.

Seit Projektbeginn hat sich vieles verändert. Vor allem das Verständnis für die Kollegen auf der jeweils anderen Seite der Grenze. Regelmäßige Schulungen zu Rechtsvorschriften der Verkehrspolizei beider Länder, Sprachkurse und gegenseitige Hospitationen sorgen für ein Mehr an Miteinander. Selbst das Testen taktischer Vorgehensweisen und technischer Mittel in gemeinsamen Diensten ist inzwischen polizeilicher Alltag.

Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí (dopravní a pořádková policie)

»Realizací projektu se podařilo splnit všechna naše očekávání. V průběhu projektu se podařilo zavést pravidelný výkon společných služeb. Došlo ke sjednocení postupů při výkonu služby.«

JUDr. Milan Babičík, koordinátor projektů EU, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Ústí nad Labem

Lead partner

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Ústí nad Labem

Projektový partner

Policejní ředitelství Horního Polabí a Východního Krušnohoří, Dresden

Doba relizace projektu

01.04.2009-31.12.2011

Dotacíní prostředky ERDF

247.500 €

Právě v pohraničních oblastech jsou požadavky na policii a další bezpečnostní složky mimořádně vysoké. Nebylo tedy nic jednoduššího, nežli vytvořit projekt ke zvýšení efektivity bilaterální spolupráce policejních složek a pro trvalé zlepšení bezpečnosti: díky dotaci bylo možno sjednotit postupy a zajistit tak koordinovanou a rozsáhlou praktickou spolupráci dopravní a pořádkové policie při řešení přeshraniční problematiky. Byly vytvořeny předpoklady pro přeshraniční kontroly nákladních automobilů a nebezpečných nákladů. Kromě toho bylo umožněno společné vážení transportních vozidel jak v České republice, tak i v Německu.

Od začátku projektu se mnohé změnilo. Především se změnilo pochopení pro kolegy na druhé straně hranice. Pravidelná školení k právním předpisům dopravní policie obou zemí, jazykové kurzy a vzájemné hospitace pomohly pochopit druhou stranu. Běžnou praxí se stalo rovněž prověřování taktických postupů a technických předpokladů v rámci společných hlídek.

Grenzüberschreitende Kooperation der Feuerwehr Hřensko – Kirnitzschtal 2009-2011

»Der gesamte Verlauf des Projekts wird durch uns sehr positiv bewertet. Beide Gemeinden konnten an die langjährige gemeinsame Zusammenarbeit der Feuerwehren aus Kirnitzschtal (bzw. Ottendorf) und Hřensko anschließen. Es wurde die Zusammenarbeit im Bereich der Weiterbildung und Übung sowie im Bereich der Freizeitaktivitäten der Erwachsenen, der Kinder und der Jugend vertieft.«

Jaroslava Antonová, Leiterin des Gemeindeamtes der Gemeinde Hřensko

Leadpartner
Gemeinde Hřensko

Projektpartner
Gemeinde Kirnitzschtal

Projektlaufzeit
01.07.2009-30.12.2011

EFRE-Fördervolumen
354.560 €

Brände, Massenkarambolagen, Überschwemmungen oder Havarien – Feuerwehrleute müssen oft an Grenzen gehen und darüber hinaus. Erst recht, wenn sie in der Sächsisch-Böhmischen Schweiz im Einsatz sind. Bei Unglücken und Katastrophen im Grenzgebiet arbeiten deutsche und tschechische Feuerwehren schon lange eng zusammen.

Im Rahmen des Förderprogramms Ziel 3/Cíl 3 haben die beiden benachbarten Gemeinden Hřensko und Kirnitzschtal ihre Kooperation weiter intensiviert und ausgebaut. Gemeinsame Freizeit- und Bildungsveranstaltungen sowie Übungen sorgen für ein starkes Wir-Gefühl und dafür, dass bei grenzübergreifenden Notfällen eine reibungslose Zusammenarbeit jederzeit sichergestellt ist. Und auch bei der technischen Ausrüstung setzen die Partner auf gemeinsame Anstrengungen. Nur so war es möglich, dass im Jahr 2011 ein ganz besonderes Fahrzeug finanziert und angeschafft werden konnte: der Tatra 815-7. Der 4x4 Feuerlösch- und Rettungszug ist das erste Modell einer bisher nur militärisch genutzten Baureihe, das für den zivilen Einsatz geplant und gebaut wurde. Selbst schwierige Gelände werden mit dem voll ausgestatteten Hightech-Vehikel endlich problemlos zugänglich.

www.hrensko.cz

Přeshraniční spolupráce hasičů Hřensko – Kirnitzschtal 2009-2011

»Celý průběh projektu hodnotíme velice kladně. Obě obce navázaly na dlouholetou společnou spolupráci hasičů, jak Hřenska, tak obce Kirnitzschtal (resp. obce Ottendorf). Prohloubila se spolupráce na poli seminářů a cvičení, dále v oblasti volnočasových aktivit jak dospělých, tak i mládeže a dětí.«

Jaroslava Antonová, vedoucí obecního úřadu obce Hřensko

Lead partner
Obec Hřensko

Projektový partner
Obec Kirnitzschtal

Doba relizace projektu
01.07.2009-30.12.2011

Dotační prostředky ERDF
354.560 €

Požáry, hromadné dopravní nehody, záplavy nebo havárie – hasiči musí často zdolávat hranice. O to více, když zasahují v Českosaském Švýcarsku. Čeští a němečtí hasiči v případě neštěstí a katastrof v pohraničí již spolupracují dlouho a úzce.

V rámci Programu Cíl 3 / Ziel 3 obě sousední obce Hřensko a Kirnitzschtal svojí spolupráci dále prohloubily a rozvinuly. Společné volnočasové a vzdělávací akce a cvičení vedou k silnému pocitu společenství. Díky tomu je v případě přeshraničních událostí zajištěna bezproblémová spolupráce. Stejně úsilí věnují projektoví partneři i společné technické výzbroji. Jen tak bylo možné v roce 2011 pořídit a financovat zcela jedinečné vozidlo. Tatra 815-7, 4x4 je prvním vozidlem dosud pouze k vojenským účelům využívané řady, které bylo připraveno a zkonstruováno pro civilní zásahy. Díky tomuto kompletně vybavenému vozidlu jsou konečně přístupné i obtížné terény.

www.hrensko.cz

Zwei Länder – ein Wirtschaftsraum

»Die Euroregion Neisse kann nur stark sein und sich positiv entwickeln, wenn die Potenziale und Chancen gebündelt und entsprechend genutzt werden. Durch den Austausch und das Miteinanderkommunizieren werden auch die Grenzen in den Köpfen abgebaut – das ist der einzige Weg zum Ziel der Euroregionen in der Zukunft, ohne jegliche Grenzen zu agieren und davon zu zehren.« *Gemeinsam sind wir stark.*«

Michal Kopřiva, Mitarbeiter Kontaktzentrum für Sächsisch-Tschechische Wirtschaftskooperation / Außenwirtschaft, Zittau

Leadpartner

Kreiswirtschaftskammer in Liberec

Projektpartner

Industrie- und Handelskammer Dresden,
Geschäftsstelle Zittau

Projektlaufzeit

01.01.2010-31.12.2012

EFRE-Fördervolumen

347.930 €

Ziel dieses Vorhabens war es, Sachsen und den angrenzenden Bezirk Liberec wirtschaftlich enger miteinander zu vernetzen und neue Impulse für Wachstum zu setzen. Der Weg: Es wurden gemeinsame Aktivitäten initiiert, durch die sich die Kommunikation zwischen den Akteuren in beiden Ländern gezielt verbessert hat und neue Kooperationen entstanden sind. Zum Beispiel Unternehmertreffen im Rahmen des eigens gegründeten sächsisch-tschechischen Unternehmerclubs, gemeinsame Veranstaltungen für Unternehmerinnen, Teilnahmen an Messen auf der deutschen sowie tschechischen Seite, gemeinsame Seminare und Workshops zum Thema des Außenhandels sowie Konferenzen und Beratungstage. Die Liste der Maßnahmen ist lang.

Am Projekt »Zwei Länder – ein Wirtschaftsraum« haben während der dreijährigen Laufzeit insgesamt 1.600 Personen teilgenommen. Die gesamte Region konnte nachhaltig vom intensiven Austausch auf der geschäftlichen und zwischenmenschlichen Ebene profitieren. Durch das rege Kommunizieren miteinander wurden nicht zuletzt Grenzen in den Köpfen der Menschen abgebaut. Die Grundvoraussetzung dafür, dass auch in Zukunft gemeinsame Potenziale und Chancen optimal genutzt werden können.

www.zweilaender.eu

Dvě země – jeden hospodářský prostor

»Euroregion Nisa se může pozitivně rozvíjet a být silný tehdy, bude-li koncentrovaně a odpovídajícím způsobem využívat svých potenciálů a šancí. Vzájemná výměna a komunikace umožňují odbourávat hranice v myšlení lidí, což je jediná cesta k cíli, kterým jsou v budoucnosti euroregiony jednající a žijící bez hranic. »Společně jsme silní.«

Michal Kopřiva, pracovník Kontaktního centra pro česko-saskou hospodářskou spolupráci / zahraniční obchod, Zittau

Lead partner

Okresní hospodářská komora Liberec

Projektový partner

Průmyslová a obchodní komora Drážďany,
sekretariát v Zittau

Doba relizace projektu

01.01.2010-31.12.2012

Dotacíní prostředky ERDF

347.930 €

Cílem tohoto projektu bylo úžeji ekonomicky propojit Liberecko a sousední Sasko a vytvořit nové růstové impulsy. Cestou k dosažení tohoto cíle byla iniciace společných aktivit, které cíleně zlepšovaly komunikaci mezi aktéry z obou zemí a které daly vzniknout novým kooperacím. Například setkávání podnikatelů v rámci česko-saského klubu podnikatelů, společné akce pro podnikatelky, účast na veletrzích jak na německé tak i české straně, společné semináře a workshopy s tematikou zahraničního obchodu, konference a konzultační činnost. Seznam aktivit je dlouhý.

Projektu »Dvě země – jeden hospodářský prostor« se během tříleté doby jeho realizace zúčastnilo celkem 1.600 osob. Z intenzivní výměny na obchodní a mezilidské úrovni může trvale profitovat celý region. A díky vzájemné komunikaci byly v neposlední řadě odbourány hranice v myšlení lidí. A to je základní předpoklad k tomu, aby v budoucnu bylo možno optimálně využívat společné potenciály a šance.

www.dvezeme.eu

Touristische Verbindung der historischen Musikregionen

»Die Ausführung des Projekts gestaltete sich sehr positiv und die länderübergreifende Zusammenarbeit hat sich weiter gefestigt.«

Klaus Herold, Bürgermeister, Gemeinde Erlbach

Leadpartner
Gemeinde Erlbach

Projektpartner
Stadt Luby

Projektlaufzeit
01.10.2009-31.03.2012

EFRE-Fördervolumen
777.930 €

In der Euroregion EUREGIO EGRENSIS spielt der Fremdenverkehr eine bedeutende Rolle und bildet einen wichtigen Wirtschaftsfaktor. Umso erfreulicher war es, dass die Gemeinde Erlbach im Vogtland und die Stadt Luby u Chebu im Rahmen der Kooperation zur Entwicklung grenzübergreifender Strukturen im Tourismus das Projekt »Touristische Verbindung der historischen Musikregionen« erfolgreich umsetzen konnten.

Die Partner haben ihre Zentren aufgewertet, indem sie in Luby den Marktplatz neu gestaltet und in Erlbach-Wernitzgrün den Dorfplatz ausgebaut haben. Darüber hinaus wurden Parkplätze eingerichtet und multimediale Infopaneele zur Musikregion sowie zu Ausflugszielen und Sehenswürdigkeiten installiert. Schon während der Umbauarbeiten veranstalteten die Gemeinden auf beiden Plätzen gemeinsame Events wie Grenzfeste, Weihnachtsmärkte und Wanderungen. Damit ist die Attraktivität der gesamten Region sowohl für Einheimische als auch für Touristen gestiegen. Die länderübergreifende Zusammenarbeit konnte spürbar gefestigt werden. Zahlreiche weitere gemeinsame Veranstaltungen in der historischen Musikregion sind bereits in Planung.

www.erlbach-vogtland.de

Turistické propojení historických hudebních regionů

»Realizace projektu probíhala velmi pozitivně a přeshraniční spolupráce se dále upevnila.«

Klaus Herold, starosta, obec Erlbach

Lead partner
Obec Erlbach

Projektový partner
Město Luby

Doba relizace projektu
01.10.2009-31.03.2012

Dotacní prostředky ERDF
777.930 €

Cestovní ruch hraje v Euroregionu EUREGIO EGRENSIS významnou roli a představuje důležitý ekonomický faktor. O to více potěšitelné bylo, že v rámci rozvoje přeshraničních struktur v oblasti cestovního ruchu se podařilo obci Erlbach ve Vogtlandsku a městu Luby u Chebu úspěšně realizovat projekt »Turistické propojení historických hudebních regionů«.

Projektoví partneři zřetelně zlepšili stav center svých obcí, kdy v Lubech opravili náměstí a v obci Erlbach-Wernitzgrün rekonstruovali náves. Kromě toho byla vybudována místa k parkování a instalovány multimediální informační panely věnované hudebnímu regionu, jeho pamětihodnostem a výletním cílům. Již během stavebních prací organizovaly obě obce na obou místech společné akce, jako jsou hraniční slavnosti, vánoční trhy a pěší výlety. Díky tomu stoupla atraktivita celého regionu jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky. Došlo k významnému posílení přeshraniční spolupráce. A řada dalších společných akcí v historickém hudebním regionu se právě plánuje.

www.mestoluby.cz

TREND – Grenzüberschreitende Bildung in Naturschutz und nachhaltiger Entwicklung in der Sächsisch-Böhmischen Schweiz, dem Oberlausitzer Bergland und dem Lausitzer Gebirge

»Mit diesem Projekt konnten sehr viele Menschen beiderseits der Grenze erreicht werden. Die Aktivitäten mit ihren vielfältigen gemeinsamen grenzüberschreitenden Begegnungen lassen die europäische Einigung erleb- und spürbar werden. Es entstanden und entstehen Brücken des Vertrauens, über die die Menschen zueinanderfinden.«

Wolfgang Reiche, Geschäftsführer des Naturschutzzentrums »Oberlausitzer Bergland« e. V., Neukirch

Leadpartner

Sächsische Landesstiftung für
Umwelt und Natur, Dresden

Projektpartner

Böhmische Schweiz, gemeinnützige Einrichtung
Gesellschaft für das Lausitzer Gebirge,
Jablonné v Podještědí
Naturschutzzentrum »Oberlausitzer Bergland« e. V.,
Neukirch

Projektlaufzeit

01.04.2009-30.04.2012

EFRE-Fördervolumen

997.990 €

TREND steht für »Transboundary Education for Nature Conservation and Sustainable Development« und ist ein grenzüberschreitendes Umweltbildungsprojekt. Es erstreckt sich über die Nationalparkregion Sächsisch-Böhmische Schweiz sowie die Landschaftsschutzgebiete Lausitzer Gebirge (CZ) und Oberlausitzer Bergland (D) und umfasste während der Projektlaufzeit über 500 Aktivitäten zu Natur- und Umweltthemen.

Neben der Durchführung von zahlreichen Fachvorträgen und -exkursionen, Umwelttagen, Bildungscamps und Workshops konnte im Rahmen des Projekts eine kleine deutsch-tschechische Begegnungsstätte im Naturschutzzentrum »Oberlausitzer Bergland« aufgebaut werden. Über eine Laufzeit von drei Jahren ist es so gelungen, die verschiedenen Einzelkooperationen der Projektpartner im Bereich Umweltbildung zu verknüpfen, aufzuwerten und dauerhaft zu etablieren. Bis heute hat TREND fast 50.000 Menschen erreicht und damit eine ungeahnte Breitenwirkung entfaltet. Viele Menschen haben erstmals an grenzüberschreitenden Veranstaltungen teilgenommen, sich in ihrer Muttersprache über das jeweils andere Land informiert oder mit Kollegen des angrenzenden Landes zusammengearbeitet.

www.naturschutzzentrum-neukirch.de/ziel3.htm

TREND – Přeshraniční ekologická výchova v oblasti ochrany přírody a trvale udržitelného rozvoje v Českosaském Švýcarsku, Hornolužickém pohorí a Lužických horách

»Projektem bylo možno oslovit mnoho lidí z obou stran hranice. Díky řadě aktivit a společných přeshraničních setkání mohl evropskou integraci zažít každý. Vznikaly a vznikají mosty důvěry, přes které si lidé k sobě najdou cestu.«

Wolfgang Reiche, jednatel Centra ochrany přírody »Oberlausitzer Bergland« e.V., Neukirch

Lead partner

Saská zemská nadace pro životní prostředí a přírodu, Dresden

Projektoví partneři

České Švýcarsko o.p.s.

Společnost pro Lužické hory, Jablonné v Podještědí

Centrum ochrany přírody Hornolužická vrchovina, Neukirch

Doba realizace projektu

01.04.2009-30.04.2012

Dotací prostředky ERDF

997.990 €

TREND je zkratka a znamená »Transboundary Education for Nature Conservation and Sustainable Development«. Jedná se o přeshraniční vzdělávací projekt, který zahrnuje region národních parků České a Saské Švýcarsko, Chráněnou krajinnou oblast Lužické hory (CZ) a Hornolužické vrchoviny (Oberlausitzer Bergland/D). Během doby realizace projektu se uskutečnilo více než 500 aktivit, věnovaných tematice životního prostředí a přírody.

Kromě řady odborných přednášek a exkurzí, ekologických dnů, vzdělávacích soustředění a workshopů bylo možno v rámci projektu vytvořit malé česko-německé setkávací centrum v Centru ochrany přírody Hornolužické vrchoviny (Naturschutzzentrum Oberlausitzer Bergland). Během doby realizace projektu v délce tří let se tak podařilo propojit různé dílčí kooperace projektových partnerů v oblasti environmentálního vzdělávání, zvýšit jejich hodnotu a natrvalo je etablovat. Dodnes bylo projektem TREND osloveno téměř 50.000 lidí, takže celý projekt tak měl netušený účinek. Řada lidí se přeshraničních akcí zúčastnila vůbec poprvé, jiní se ve svém mateřském jazyce informovali o sousední zemi nebo spolupracovali s kolegy ze sousední země.

www.naturschutzzentrum-neukirch.de/ziel3.htm

Forschung der Möglichkeiten für die Minimierung des Gehaltes von organischen Schadstoffen in den Wasserquellen im Erzgebirge

»Auch in Einrichtungen, die durch das Problem scheinbar nicht betroffen sind, arbeiten Menschen, die ein ernsthaftes Interesse an ihrer Region haben und bereit sind, sich über ihre Pflichten hinaus für die Region einzusetzen.«

Miroslav Krτίčka, Projektmanager, Forschungsinstitut für Waldwirtschaft und Jagdwesen, Jίloviště-Strnadý

Leadpartner

Forschungsinstitut für Waldwirtschaft und Jagdwesen, Jίloviště-Strnadý

Projektpartner

Staatsbetrieb Landestalsperrenverwaltung, Pirna

Biologisches Zentrum der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, České Budějovice

Forstbetrieb der Tschechischen Republik, Staatsbetrieb, Hradec Králové

Flussmeisterei der Eger, Staatsbetrieb, Chomutov
Euroregion Erzgebirge, Most, tschechischer Teil

Projektlaufzeit

01.08.2009-31.07.2013

EFRE-Fördervolumen

1.220.600 €

Die Trinkwasserversorgung im Erzgebirge und in den umliegenden Gebieten wird überwiegend mit Hilfe von Talsperren sichergestellt. Dabei tritt in den letzten Jahren zunehmend ein Problem auf: die Belastung des sonst sehr hochwertigen Rohwassers mit organischen Huminstoffen aus gestörten Hochmooren. Zwar kann heute selbst stark belastetes Wasser qualitätsgerecht aufbereitet werden, die damit verbundenen Kosten und ökologischen Herausforderungen sind jedoch erheblich.

Das Projekt widmete sich deshalb voll und ganz der bislang ungelösten Problematik. Als Modellgebiet wurden der Bach Rašelíník und der Trinkwasserspeicher Fleyh (Fláje) gewählt – ein Areal mit einem historisch bedeutenden Aufkommen an Huminstoffen. Fachleute aus den Bereichen Hydrogeologie, Bodenbiologie, Hydrobiologie und Forstwirtschaft beschäftigten sich dort intensiv mit Ursachenforschung und der Suche nach geeigneten Gegenmaßnahmen, die sich im Einklang mit bestehenden Ökosystemen realisieren lassen. Zum Abschluss des Projekts konnten unter anderem Empfehlungen für eine schadstoffreduzierende Pflanzung der Meliorationsgehölzer in den vertorften Gebieten ausgesprochen werden. Ein Erfolg für die Natur und die Menschen in der Region.

www.ochranavody.cz

Výzkum možností minimalizace obsahů organických škodlivin ve zdrojích pitných vod v Krušných horách

»Projekty podobného typu stojí na nadšení a snaze využít svou odbornost pro oblast, v níž žijeme. I uvnitř organizací, které jsou problémem zdánlivě nedotčeny se nachází lidé, kteří mají o svůj region opravdový zájem a jsou ochotni pro něj pracovat nad rámec svých povinností.«

Ing. Miroslav Krτίčka, manažer projektu, Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, Jíloviště-Strnady, v. v. i.

Lead partner

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti,
Jíloviště- Strnady, v. v. i.

Projektoví partneři

Saská zemská správa přehrad, státní podnik, Pirna
Biologické centrum AV ČR, v. v. i., České Budějovice
Lesy České republiky, s. p., Hradec Králové
Povodí Ohře, s. p., Chomutov
Euroregion Krušnohoří, Most, česká část

Doba relizace projektu

01.08.2009-31.07.2013

Dotační prostředky ERDF

1.220.600 €

Zásobování pitnou vodou v Krušných horách a okolí je z převážné míry zajišťováno pomocí údolních nádrží. V posledních letech se však stále více objevuje problém v podobě zátěže jinak velmi kvalitní surové vody organickými huminovými látkami z narušených rašelinišť. Dnes je sice možné i silně zatíženou vodu upravit na požadovanou kvalitu, nicméně jsou s tím spojené výrazné náklady a ekologické problémy.

Projekt se proto zcela věnoval této dosud neřešené problematice. Jako modelové území byl vybrán potok Rašelíník a údolní nádrž pitné vody Fláje, tedy areál s historicky významným výskytem huminových látek. Odborníci z oblasti hydrogeologie, půdní biologie, hydrobiologie a lesního hospodářství se intenzivně zabývali výzkumem příčin a hledáním vhodných opatření, která by bylo možno realizovat v souladu s existujícím ekosystémem. Na závěr projektu bylo mimo jiné možno formulovat doporučení pro výsadbu melioračních dřevin ve zrašeliněných oblastech s cílem snížit obsah škodlivin. A to je pro přírodu a pro lidi v regionu úspěch.

www.ochranavody.cz

»NISA GO – NEISSE GO« Informations- und Planungssystem Mobilität und öffentlicher Verkehr in der Euroregion Neisse
»NISA GO – NEISSE GO« Informační a plánovací systém mobility a veřejné dopravy v Euroregionu Nisa

Grenzüberschreitende Kooperation der Feuerwehr Hřensko – Kitzschichtal 2009-2011
Přeshraniční spolupráce hasičů Hřensko – Kitzschichtal 2009-2011

Forschung der Möglichkeiten für die Minimierung des Gehaltes von organischen Schadstoffen in den Wasserquellen im Erzgebirge
Výzkum možností minimalizace obsahu organických škodlivin ve zdrojích pitných vod v Krušných horách

TREND – Grenzüberschreitende Bildung in Naturschutz und nachhaltiger Entwicklung in der Sächsisch-Böhmischen Schweiz, dem Oberlausitzer Bergland und dem Lausitzer Gebirge
TREND – Přeshraniční ekologická výchova v oblasti ochrany přírody a trvale udržitelného rozvoje v Českosaském Švýcarsku, Hornoláuzickém pohorí a Lužických horách

Zentrum erzgebirgischer Volkskunst
Centrum krušnohorského lidového umění

Verbesserung der Sicherheit im sächsisch-tschechischen Grenzgebiet (durch Maßnahmen der Schutz- und Verkehrspolizei)
Zlepšení bezpečnosti v česko-saském příhraničí (dopravní a pořádková policie)

Touristische Verbindung der historischen Musikregionen
Turistické propojení historických hudebních regionů

Ziel 3 | Cíl 3

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.

2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Kontakt

Sächsische Aufbaubank – Förderbank – (SAB) Gemeinsames Technisches Sekretariat (GTS)

Das Gemeinsame Technische Sekretariat mit Sitz in der SAB ist die zentrale Schnittstelle für alle Kooperationspartner. Das GTS ist zuständig für das grenzübergreifende Projektmanagement des Ziel 3 / Cíl 3-Programms. Im GTS sind sächsische und tschechische Mitarbeiter tätig, deren Kontaktdaten auf der Internetseite des Programms zur Verfügung stehen.

SAB
Sächsische AufbauBank

Sächsische Aufbaubank – Förderbank – (SAB) Gemeinsames Technisches Sekretariat (GTS)

Blasewitzer Straße 82
D-01307 Dresden

Postanschrift:
D-01054 Dresden

E-Mail: kontakt@ziel3-cil3.eu
Web: www.ziel3-cil3.eu

Kontakt

Saská rozvojová banka – dotační banka – Společný technický sekretariát (JTS)

Společný technický sekretariát, který sídlí v Saské rozvojové bance – dotační bance – (SAB), je hlavním kontaktním místem pro všechny kooperační partnery. Společný technický sekretariát zodpovídá za přeshraniční management Programu Cíl 3 / Ziel 3. Ve společném technickém sekretariátu pracují čeští i němečtí pracovníci, jejichž kontaktní údaje jsou uvedeny na internetových stránkách programu.

Saská rozvojová banka – dotační banka – Společný technický sekretariát (JTS)

Blasewitzer Straße 82
D-01307 Dresden

Poštovní adresa:
D-01054 Dresden

E-Mail: kontakt@ziel3-cil3.eu
Web: www.ziel3-cil3.eu

Fachstellen und Abrechnung in der Tschechischen Republik

Das Fördergebiet des Ziel 3/Cíl 3-Programms zur Förderung der grenzübergreifenden Zusammenarbeit 2007-2013 zwischen dem Freistaat Sachsen und der Tschechischen Republik umfasst auf der tschechischen Seite die Bezirke Karlovy Vary, Liberec und Ústí nad Labem, deren Bezirksämter sich an der Programmumsetzung beteiligen und Ihnen beratend zur Seite stehen. Die Bezirksämter unterstützen das GTS bei der fachlichen Prüfung und Bewertung der Projektanträge.

Das Zentrum für Regionalentwicklung der Tschechischen Republik (CRR) ist für die Artikel-16-Prüfung in der Tschechischen Republik verantwortlich. Die Zweigstelle CRR in Chomutov ist für die Begünstigten in den Bezirken Ústí nad Labem und Karlovy Vary zuständig. Die Zweigstelle CRR in Liberec ist für die Begünstigten im Bezirk Liberec zuständig.

Bezirksamt Karlovy Vary

Abteilung für grenzübergreifende Projekte
Závodní 353/88
CZ-360 06 Karlovy Vary

Web: www.kr-karlovarsky.cz

Bezirksamt Liberec

Abteilung für wirtschaftliche und regionale Entwicklung
Referat Projektvorbereitung und -steuerung
U Jezu 642/2a
CZ-461 80 Liberec

Web: www.kraj-lbc.cz

Odborné subjekty a vyúčtování v České republice

Dotační území Programu Cíl 3/Ziel 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko zahrnuje na české straně Liberecký, Ústecký a Karlovarský kraj, jejichž krajské úřady se na realizaci programu podílejí a poskytují konzultace k přípravě projektových žádostí. Krajské úřady podporují Společný technický sekretariát při odborném hodnocení projektových žádostí.

Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR) zodpovídá za kontrolu podle čl. 16 v České republice. Pod pobočku CRR v Chomutově spadá administrace příjemců Ústeckého a Karlovarského kraje. Pod pobočku CRR v Liberci spadá administrace příjemců v Libereckém kraji.

Krajský úřad Karlovarského kraje

Oddělení přeshraničních projektů
Závodní 353/88
CZ-360 06 Karlovy Vary

Web: www.kr-karlovarsky.cz

Krajský úřad Libereckého kraje

Odbor hospodářského a regionálního rozvoje
Oddělení přípravy a řízení projektů
U Jezu 642/2a
CZ-461 80 Liberec

Web: www.kraj-lbc.cz

Ústecký kraj

Bezirksamt Ústí nad Labem

Abteilung Regionalentwicklung
Referat der Fonds und EU-Programme
Velká Hradební 3118/48
CZ-400 02 Ústí nad Labem

Web: www.kr-ustecky.cz

Krajský úřad Ústeckého kraje

Odbor regionálního rozvoje
Oddělení fondů a programů EU
Velká Hradební 3118/48
CZ-400 02 Ústí nad Labem

Web: www.kr-ustecky.cz

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ČESKÉ REPUBLIKY

Zentrum für Regionalentwicklung der Tschechischen Republik

Vinohradská 46
CZ-120 00 Praha 2

Zweigstelle für die Bezirke Ústí nad Labem und Karlovy Vary
Zweigstelle NUTS II Nordwest
Školní 1183/10
CZ-430 01 Chomutov

Zweigstelle für den Bezirk Liberec
Zweigstelle NUTS II Nordost
tř. Milady Horákové 185/66
CZ-460 06 Liberec

Web: www.crr.cz

Centrum pro regionální rozvoj České republiky

Vinohradská 46
CZ-120 00 Praha 2

Pobočka pro kraj Karlovarský a Ústecký
Pobočka pro NUTS II Severozápad
Školní 1183/10
CZ-430 01 Chomutov

Pobočka pro kraj Liberecký
Pobočka pro NUTS II Severovýchod – pracoviště Liberec
tř. Milady Horákové 185/66
CZ-460 06 Liberec

Web: www.crr.cz

Abrechnung in Sachsen und Auszahlung der Zuwendung

Die Mitarbeiter der Gruppe IS70 sind bei der SAB für die Artikel-16-Prüfung der Ausgaben für sächsische Projektbestandteile und die Prüfung der Auszahlungsvoraussetzungen sowie für die Vornahme der Auszahlungen der Zuwendungen für alle Begünstigten zuständig. Sie sind somit wichtiger Ansprechpartner der Projektträger während der Umsetzung der grenzübergreifenden Vorhaben. Auch in dieser Gruppe stehen deutsche und tschechische Muttersprachler als Gesprächspartner bereit.

Sächsische Aufbaubank – Förderbank – (SAB)

Abteilung Infrastruktur und Städtebau, Gruppe 70
Blasewitzer Straße 82
D-01307 Dresden

Postanschrift:
D-01054 Dresden

E-Mail: beleglisten@ziel3-cil3.eu
Web: www.ziel3-cil3.eu

Vyúčtování v Sasku a proplacení dotace

V Saské rozvojové bance – dotační bance – zodpovídají za kontrolu výdajů saských příjemců podle čl. 16 a kontrolu podmínek k proplácení dotací všem příjemcům včetně vyplácení finančních prostředků pracovníci skupiny IS70. Pro příjemce dotace tak během realizace přeshraničních projektů je tato skupina také důležitým kontaktním místem. I zde pracují rodilí mluvčí, ovládající jak němčinu, tak i češtinu.

Saská rozvojová banka – dotační banka –

Oddělení Infrastruktura a rozvoj měst, skupina 70
Blasewitzer Straße 82
D-01307 Dresden

Poštovní adresa:
D-01054 Dresden

E-Mail: kontakt@ziel3-cil3.eu
Web: www.ziel3-cil3.eu

Behörden

Die Verwaltungsbehörde hat die Gesamtverantwortung für die ordnungsgemäße Umsetzung des Ziel 3/Cíl 3-Programms und ist in Programmfragen alleiniger Ansprechpartner gegenüber der Europäischen Kommission. Die Nationale Behörde unterstützt die Verwaltungsbehörde bei der Koordinierung der Aktivitäten in der Tschechischen Republik.

STAATSMINISTERIUM
FÜR UMWELT UND
LANDWIRTSCHAFT

Freistaat
SACHSEN

Verwaltungsbehörde

Sächsisches Staatsministerium für
Umwelt und Landwirtschaft
Referat 25 – Verwaltungsbehörde des EU-Programms
Grenzübergreifende Zusammenarbeit
Archivstraße 1
D-01097 Dresden

Postfach 10 05 10
D-01076 Dresden

E-Mail: kontakt@ziel3-cil3.eu
Web: www.smul.sachsen.de

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Nationale Behörde

Ministerium für Regionalentwicklung
der Tschechischen Republik
Abteilung der Europäischen Territorialen Zusammenarbeit
Staroměstské nám. 6
CZ-110 15 Praha 1

Web: www.mmr.cz
Web: www.strukturalni-fondy.cz

Orgány

Řídící orgán nese celkovou zodpovědnost za řádnou realizaci Programu Cíl 3/Ziel 3. V otázkách programových je jedinou kontaktní osobou vůči Evropské komisi. Národní orgán podporuje Řídící orgán při koordinaci aktivit v České republice.

Řídící orgán

Saské státní ministerstvo
životního prostředí a zemědělství
Oddělení 25 – Řídící orgán programu EU
»Přeshraniční spolupráce«
Archivstraße 1
D-01097 Dresden

Poštovní přihrádka 10 05 10
D-01076 Dresden

E-Mail: kontakt@ziel3-cil3.eu
Web: www.smul.sachsen.de

Národní orgán

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky – MMR
Odbor evropské územní spolupráce
Staroměstské nám. 6
CZ-110 15 Praha 1

Web: www.mmr.cz
Web: www.strukturalni-fondy.cz

Ansprechpartner für den Kleinprojektfonds

Euroregionen

Die Euroregionen als Vereinigung der kommunalen Gebietskörperschaften und Akteure des Grenzgebiets sind wichtige Partner der grenzübergreifenden Zusammenarbeit. In der Förderperiode 2007-2013 wird der »Gemeinsame Kleinprojektfonds« eigenverantwortlich in den Euroregionen entlang der sächsisch-tschechischen Grenze umgesetzt.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Sächsische Geschäftsstelle

Kommunalgemeinschaft Euroregion Neisse e.V.
Neustadt 47
D-02763 Zittau

Telefon: +49 (0)3583.575 00
Fax: +49 (0)3583.512 517
Web: www.neisse-nisa-nysa.org

Euroregion EUREGIO EGRENSIS

Sächsische Geschäftsstelle

EUREGIO EGRENSIS
AG Sachsen/Thüringen e.V.
Weststraße 13
D-08523 Plauen

Telefon: +49 (0)3741.128 6461
Fax: +49 (0)3741.128 6462
E-Mail: info@euregioegrensis.de
Web: www.euregioegrensis.de

Kontakt Fond malých projektů

Euroregiony

Euroregiony jakožto komunální sdružení a aktéři v pohraničí jsou důležitými partnery v oblasti přeshraniční spolupráce. V dotačním období 2007-2013 je »Společný fond malých projektů« realizován podél celé česko-saské hranici ve vlastní kompetenci euroregionů.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

Český sekretariát

Euroregion Nisa
regionální sdružení
Třída 1. máje 858/26
CZ-460 01 Liberec 1

Telefon: +42 (0)485.3409 91
Fax: +42 (0)485.3409 88
E-Mail: info@ern.cz
Web: www.neisse-nisa-nysa.org

Euroregion EUREGIO EGRENSIS

Český sekretariát

EUREGIO EGRENSIS
Na Vyhlídce 53
CZ-360 01 Karlovy Vary

Telefon: +42 (0)353.223 188
Fax: +42 (0)353.223 188
Web: www.euregio-egrensis.cz

Sitz: Náměstí Jiřího z Poděbrad 33
CZ-350 02 Cheb
Telefon: +42 (0)353.502 563
Fax: +42 (0)353.502 564

Euroregion Elbe-Labe

Sächsische Geschäftsstelle

Kommunalgemeinschaft Euroregion
Oberes Elbtal/Osterzgebirge e. V.
Dr.-Wilhelm-Külz-Straße 6
D-01796 Pirna

Telefon: +49 (0)3501.5200 13
Fax: +49 (0)3501.5274 57
E-Mail: info@euroregion-elbe-labe.eu
Web: www.euroregion-elbe-labe.eu

Euroregion Erzgebirge-Krušnohoří

Sächsische Geschäftsstelle

Euroregion Erzgebirge e. V.
Am St.-Niclas-Schacht 13
D-09599 Freiberg

Telefon: +49 (0)3731.7813 04
Fax: +49 (0)3731.4197 61
Web: www.euroregion-erzgebirge.de

Euroregion Elbe-Labe

Český sekretariát

Svazek obcí
Euroregion Labe
Velká Hradební 8
CZ-400 01 Ústí nad Labem

Telefon: +42 (0)475.272 4378
Fax: +42 (0)475.272 481
E-Mail: euroregion-labe@mag-ul.cz
Web: www.euroregion-elbe-labe.eu

Euroregion Krušnohoří

Český sekretariát

Euroregion Krušnohoří
Topolová 1278 (Divadlo Rozmanitostí)
CZ-434 01 Most

Telefon: +42 (0)476.706 128
Fax: +42 (0)476.706 128
Web: www.euroreg.cz

Herausgeber

Sächsisches Staatsministerium für
Umwelt und Landwirtschaft
Referat 25 – Verwaltungsbehörde des EU-Programms
Grenzübergreifende Zusammenarbeit
Archivstraße 1
D-01097 Dresden

Fotografie/ Fotos

Marcus Brodt
Jan Eichler
Hans-Wulf Kunze
Kirsten J. Lassig

Gestaltungskonzept und Design

mc-quadrat
Markenagentur und Kommunikationsberatung
Berlin | München
www.mc-quadrat.com

Druck

Schwabendruck, Berlin
www.schwabendruck.de

1. Auflage Mai 2013: 3.000 Stück

Hinweis: Sächsischer Broschürenversand

Diese Druckschrift kann kostenfrei bezogen werden bei:
Zentraler Broschürenversand der Sächsischen Staatsregierung

Postanschrift:
Hammerweg 30
D-01127 Dresden

Telefon: +49 (0)351.21036 71 oder +49 (0)351.21036 72
Fax: +49 (0)351.21036 81
E-Mail: publikationen@sachsen.de
Web: <https://publikationen.sachsen.de>

Vydavatel

Saské státní ministerstvo
životního prostředí a zemědělství
referát 25 – Řídící orgán programu EU
Přeshraniční spolupráce
Archivstraße 1
D-01097 Dresden

Fotografie/ Fotos

Marcus Brodt
Jan Eichler
Hans-Wulf Kunze
Kirsten J. Lassig

Koncepce a design

mc-quadrat
Marketingová agentura a poradenství v komunikaci
Berlin | München
www.mc-quadrat.com

Tisk

Schwabendruck, Berlin
www.schwabendruck.de

1. vydání květen 2013: 3.000 kusů

Poznámka: Saská distribuce publikací

Tuto tiskovinu lze zdarma získat:
Centrální distribuce publikací Saské státní vlády

Poštovní adresa:
Hammerweg 30
D-01127 Dresden

Telefon: +49 (0)351.21036 71 nebo +49 (0)351.21036 72
Fax: +49 (0)351.21036 81
E-Mail: publikationen@sachsen.de
Web: <https://publikationen.sachsen.de>

Die Erfolgsgeschichte der sächsisch-tschechischen Zusammenarbeit wird in der kommenden EU-Förderperiode von 2014 bis 2020 fortgesetzt

Úspěšný příběh česko-saské spolupráce bude pokračovat i během následujícího období 2014-2020

